

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 6

Ústí nad Labem

okresní pracoviště Děčín

Inspekční zpráva

Základní škola

Varnsdorf, Střelecká 1 800

PSČ 407 47

Identifikátor ředitelství: **600 076 474**

IZO: 102 065 403

Zřizovatel: Městský úřad Varnsdorf

Školský úřad: Děčín

Čj.	066 759/1998 - 4031
-----	---------------------

Signatura	kf7cs102
------------------	----------

OBSAH

1 ÚVOD	4
1.1 Předmět inspekce	4
1.2 Termín inspekce	4
1.3 Složení inspekčního týmu	4
1.4 Ředitel školy	4
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	4
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	5
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	5
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	5
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	5
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	7
3.3.1 Organizační struktura školy	7
3.3.2 Personální struktura školy	8
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	8
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	9
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	9
3.6 Vedení povinné dokumentace	10
3.7 Výroční zpráva	10
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	10
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	11
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	11
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	12
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	12
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	18
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	18
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	19
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	19
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	20
5 ZÁVĚR	21
5.1 Závěry inspekce	21
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	21
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	22
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	22
5.5 Další adresáti zprávy	23

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 139/1995 Sb.).

1.2 Termín inspekce

Komplexní inspekce proběhla v plánovaném a dopředu oznámeném termínu, od 23. listopadu do 27. listopadu 1998.

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Milena Sýkorová
Členové týmu: Marta Dolinská
Mgr. Miroslav Hyška
Ing. Varja Paučková

1.4 Ředitel školy

Mgr. Antonín Foret byl do funkce jmenován v roce 1990. V roce 1996 prošel řádným konkurzním řízením.

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Zjištění se opírá o informace získané ze zařazení do sítě škol čj. 4068/1998 SŠ, zřizovací listiny registrační číslo 43/1995 SŠ-00, výroční zprávy, plánu práce s krátkodobým programem (školní rok 1998/1999) a dlouhodobým programem (do roku 2003), rozvrhu hodin, školního řádu a řádu školní družiny.

Dalším zdrojem jsou učební dokumenty, další povinná dokumentace školy, personální dokumentace a tematické plány vyžadované vedením školy.

Průběh a hodnocení práce učitelů a výchovných pracovníků vychází z provedených hospitací a pozorování inspektorů ČŠI.

Ve zprávě jsou zapracovány významnější informace z dotazníků rozdaných rodičům.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Základní škola čj. 16 847/96 - 2, včetně úprav a doplňků, v 1., 2., 6., 7. a 8. ročníku.
Obecná škola čj. 12 035/97 - 20 ve 3., 4. a 5. ročníku.

Organizace přechodu na povinnou devítiletou školní docházku v základní škole v 9. ročníku, čj. 18 730/91 - 20.

Škola pracuje podle MŠMT ČR schválených vzdělávacích programů.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

- V minulosti zvolený vzdělávací program Obecná škola „dobíhá“ v 3. až 5. ročníku. Z personálních důvodů od programu odstoupili, takže první a druhé ročníky pracují podle vzdělávacího programu Základní škola.
- Pro volitelné předměty v 7. - 9. ročníku byla zvolena dvouhodinová dotace.
- Dělení tříd a počet žáků ve skupinách vyhovuje platnému pokynu MŠMT ČR.
- Z nepovinných předmětů se vyučují 4 hodiny konverzace v anglickém jazyce a 1 hodina náboženství.
- V 7. - 9. ročníku škola dělí hodiny rodinné výchovy podle pohlaví - bližší informace str. 15 (Rodinná výchova).

Výchovně vzdělávací program školy je obohacen o nabídku sportovní výchovy, pracovního vyučování a informatiky s výpočetní technikou v rámci volitelných předmětů a nabídku nepovinných předmětů. Škola vcelku plní očekávání a požadavky žáků i rodičů.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	1	26	13	-
2.	2	46	28	-
3.	1	28	13	-
4.	2	51	27	-
5.	1	30	14	-
6.	2	41	6	-
7.	2	61	27	-
8.	2	52	22	-
9.	2	42	18	-
Celkem	15	377	168	-

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Škola poskytuje základní stupeň vzdělání.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Koncepční záměry vychází z konkrétních podmínek školy. Jsou rámcově zpracované písemnou formou v „Dlouhodobém programu“ - školní rok 1998 až 2003. Cílem je obstát v konkurenci s dalšími varnsdorfskými školami. *V oblasti pedagogické a výchovné* se zaměřují zejména na vytváření klidné a sdílné atmosféry mezi žáky a učiteli, využívání dobrých podmínek pro tělesnou výchovu a praktické činnosti a získávání dovedností v počítačové učebně. Využívají úzké spolupráce s Biskupským gymnáziem, které je umístěné v téže budově. *V oblasti technicko-ekonomické* je projednán se zřizovatelem plán postupných oprav a vybavení školy. Této oblasti se týká doporučení směřující ke zřizovateli.

Koncepční záměr přijatý sborem, rodiči i zřizovatelem je postupně realizován.

Plán výchovně vzdělávacího procesu na letošní školní rok připravil ředitel školy (ŘŠ) ve spolupráci se zástupcem ředitele školy (ZŘŠ) a s poradními orgány školy. Byl projednán a přijat pedagogickou radou. Hlavní úkoly jsou písemně rozpracované, doplněné plánem kontrolní činnosti a neveřejným plánem hospitační činnosti.

Všichni pracovníci byli seznámeni s hodnotícími nástroji a písemně souhlasili s konkrétní náplní práce. Plnění úkolů vedení školy kontroluje, analyzuje a hodnotí a podle potřeby přijímá následná opatření.

Četnost pedagogických rad a provozních porad, na kterých jsou řešeny zásadní pedagogické problémy, je optimální. Zápisy jsou velmi podrobné, obsahují vždy kontrolu usnesení a konkrétní termínované úkoly.

Škola má stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého vývoje. Koncepte školy je zřetelná, přijatá pedagogickým sborem, rodiči žáků i zřizovatelem. Plánování vychází z analýzy předchozích let a ze zásad školského managementu. Zpětná vazba funguje. Při realizaci konceptního záměru prostřednictvím pravidelně sledovaných a hodnocených cílů převažují pozitivita.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Kontrolou předloženého rozvrhu hodin a třídních knih nebyly zjištěny rozdíly v realizaci učebních plánů.

Při uskutečňování programu Obecná škola byl zjištěn odklon od proklamovaného vzdělávacího programu, který vznikl mimo jiné i z nepochopení základní filozofie - další poznatky uvedeny v bodě 4.3

Učivo osnov mají vyučující rozpracované do tematických plánů, z nichž některé jsou i časově členěny. I když je vedením školy písemně stanovena zodpovědnost pedagogů za určené oblasti výchovně vzdělávací činnosti, inspekcí bylo zjištěno, že nejsou plněny osnovy vzdělávacího programu Základní škola v předmětu rodinná výchova v 6. a 7. ročníku, v 8. ročníku s výhradami (protokol o kontrole). Ve volitelném předmětu pěstitelství se v plánování vyskytly dílčí nedostatky, se kterými byl ředitel školy seznámen - do konce školního roku lze osnovy splnit.

V ostatních hospitovaných předmětech jsou učební osnovy plněny.

V nabídce vzdělávacích aktivit vychází škola z potřeb a požadavků rodičů, žáků a podmínek školy. Je realizována výuka německého a anglického jazyka, volitelné předměty

jsou zavedeny od 7. ročníku, vždy s dvouhodinovou dotací: 6 skupin *sportovní výchovy*, 6 skupin *pracovního vyučování* a jedna skupina *informatiky s výpočetní technikou*.

Nepovinné předměty jsou zařazené nad rámec týdenní časové dotace povinných předmětů: *konverzace v anglickém jazyku* ve 4. ročníku - 3 hodiny týdně a v 6. až 9. ročníku 2 hodiny týdně. Nabízené výuky *náboženství*, která je hrazena z finančních prostředků diecéze Litoměřice, se v letošním školním roce zúčastňuje jeden žák - 1 hodina týdně.

Žáky s *vývojovými poruchami učení a chování* škola nevykazuje. Žáci navržení školou a vyšetření Pedagogicko-psychologickou poradnou, nemají v odborném posudku doporučení opravňující k zařazení do speciální školy. Doporučenou ambulantní péči pro žáky s převážně specifickými poruchami učení, škola pro nedostatek vyškolených pedagogů neuskutečňuje, ani vytypované žáky neposílá na ambulantní nápravu do jiné místní školy. Zohlednění uvedených poruch uskutečňují v některých třídách v rámci běžné výuky (1. a 2. ročníky, druhý stupeň - převážně v předmětu český jazyk). K této oblasti směřuje doporučení v závěru zprávy.

V oblasti rozvoje talentů a zájmů žáků existuje spolupráce s Domem dětí ve Varnsdorfu (podrobněji kapitola 4.7).

Realizace učebních plánů je v souladu se zvolenými vzdělávacími programy. Škola nabízí individuální volbu vzdělávacích aktivit v souladu s očekáváním rodičů. Žákům s doporučenou ambulantní péčí by bylo vhodné vytvořit lepší podmínky. V souvislosti se zjištěním, týkajícím se odklonu od vzdělávacího programu Obecná škola a citelně slabým místům při plnění osnov v předmětu rodinná výchova, je nutné této oblasti věnovat zvýšenou pozornost.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy má jasně určená pravidla vycházející z plánu školy. Součástí plánu školy je organizační řád, který je zaměstnanci školy akceptován. Kompetence ředitele školy a jeho zástupce jsou stanoveny. Pro potřeby řízení jsou vytvořeny další poradní orgány, metodické sdružení na prvním stupni a předmětové komise na druhém stupni. Poznatky z jednání přenáší jednotliví vedoucí do vedení školy a zpětnou vazbou pak od vedení k pedagogům. Výchovné poradenství je rozděleno na oba stupně. Přidělením třídnictví je stanovena odpovědnost za svěřenou třídu. Mimotřídní funkce jsou přiděleny rovnoměrně a je uplatňována úzká spolupráce. Ředitel školy důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel.

Zástupce ředitele školy vykoná svou funkci již od roku 1977. V plném rozsahu práce zastupuje ŘŠ v době jeho nepřítomnosti. Ve stanoveném okruhu svých povinností uplatňuje styl, který pomáhá vytvářet pozitivní atmosféru ve škole. Kromě běžných pedagogicko-organizačních úkolů zastává ZŘŠ funkci správce auly, která slouží nejen žákům školy, ale i městu jako městský koncertní sál.

Vedení školy řeší na pravidelných týdenních poradách aktuální záležitosti. Některých porad se zúčastňují výchovní poradci (VP).

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jednoznačně stanovená pravidla. Kompetence jsou adresně delegovány na jednotlivé pracovníky. Vedení školy vytváří prostor pro uplatnění poradních orgánů.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	15	3					6	1
Vychovatelé	2							
Celkem	17	3	-	-	-	-	6	1

Výuku zajišťuje v tomto školním roce 25 učitelů, včetně ředitele a zástupce. Ve školní družině pracují dvě vychovatelky. Na mateřské dovolené jsou 4 vyučující, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, a škola s jejich nástupem po ukončení MD počítá.

Personální podmínky pro výchovně vzdělávací činnost školy plně neodpovídají potřebám školy. Vedení školy se v maximální míře snaží přidělit předměty vyučujícím z hlediska vystudované aprobační, ale nadále trvá výuka některých předmětů vyučujícími, kteří nevyhovují podmínkám odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků - s touto skutečností částečně souvisí nedostatky ve výuce některých předmětů, případně jsou zaměstnáváni důchodci (20 %). Podmínky pedagogické a odborné způsobilosti splňuje 72 % učitelů. Z vyučujících, kteří podmínky nesplňují, jsou dva nad 45 let, tři studují, jeden o studiu uvažuje a jedna vyučující, která učí na prvním stupni, má pedagog. a odbor. způsobilost pro výuku na druhém stupni.

Vychovatelky školní družiny jsou 100 % pedagogicky a odborně způsobilé.

Určitou výhodou stabilizovaného pedagogického sboru je vyšší počet pedagogů - mužů, kteří mají vliv na vytváření pozitivní atmosféry.

Provozní zaměstnanci v obou budovách školy, tj. dva školníci, sedm uklízeček a jedna administrativní pracovnice, vytvářejí velmi dobré podmínky pro činnost školy.

I když personální struktura školy maximálně využívá odbornou a pedagogickou způsobilost, nadále je potřebné doplňovat sbor o pedagogy, zejména mladšího a středního věku, s odbornou způsobilostí, která škole chybí.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy podporuje další vzdělávání učitelů a motivuje je ke zvyšování a rozšiřování pedagogické způsobilosti a odbornosti. Nekvalifikovaným vytváří podmínky pro dálkové studium. V současné době dálkově studují tři vyučující. Pedagogové využívají nabídky různých středisek a navštěvují vzdělávací akce a kurzy. Vyučující cizích jazyků ve čtvrtých a pátých ročnících se zúčastňují příslušných seminářů. Nabízená pomoc zkušených učitelů a okresních metodiků není v rámci školy vyučujícími, kteří by tuto pomoc potřebovali, v plné míře využívána. Doplňování učitelské knihovny aktuálními tituly odborné literatury je závislé na finančních možnostech školy.

Snahou školy je získat absolventy Pedagogické fakulty, kterým město může zajistit byty. V tomto směru zatím škola nezaznamenala výraznější úspěch.

Vedení školy vytváří příznivé podmínky pro další vzdělávání a vcelku dobré podmínky pro odborný růst učitelů.

Odborné a pedagogické řízení je až na výjimky vcelku efektivní.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Vedení školy (ŘŠ, ZŘŠ) provádí podle plánu i průběžně kontrolu plnění uložených úkolů. Sledované úkoly jsou hodnoceny v poradách vedení a na provozních poradách. Hodnocení pedagogické práce probíhá i v rámci metodického sdružení a předmětových komisí. Pracovníci jsou seznámeni s kritérii hodnocení práce, kvalita a iniciativa je oceňována v nadtarifních složkách platů a je stimulem pro ostatní.

Podrobně propracovaný plán kontrol je sice postupně plněn, ale kontrola včas nezjistila neplnění osnov rodinné výchovy, nedostatky v plánování pěstitelství a odklon od vzdělávacího programu Obecná škola. Z písemných hospitačních záznamů ŘŠ i ZŘŠ je patrné, že poznatky z hospitací a kontrol jsou s učiteli projednávány a závěry podepsány ředitelem (ZŘŠ) a učitelem. Účinnost je evidentně ovlivněna nižší frekvencí hospitační činnosti, která neumožňuje v plné míře zachytit skutečný stav.

Hodnocení žáků je prováděno v souladu s vyhláškou o základní škole. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že zejména na druhém stupni nejsou s dostatečnou frekvencí zaznamenávány známky z některých předmětů, převážně z oblasti „výchova“. Podrobný písemný zápis z pedagogických rad je důkazem projednáváného hodnocení žáků.

Motivující funkci pro žáky i zúčastněné vyučující má ocenění výborných výsledků a úspěchů žáků v soutěžích.

Evaluační nástroje, vlastní ani cizí, škola nevyužívá.

Systém, plán kontrol a kompetence kontrolní činnosti jsou stanoveny. S výsledky kontrol i hospitací jsou vyučující seznámeni. Nápravná opatření jsou sledována a vyhodnocována. Kritéria a hodnotící nástroje jsou známy. Vzhledem k uvedenému neplnění osnov a některých dalších zjištění, lze hodnotit systém kontroly jako spíše podprůměrný.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Škola má propracovaný a účinný vnitřní i vnější informační systém. Informace mezi vedením školy a zaměstnanci jsou oboustranně předávány na pravidelných provozních poradách, kde se rovněž vyhodnocuje plnění úkolů. Běžná sdělení jsou zveřejněna na nástěnce ve sborovně, nebo jsou sdělena osobně. Vyučující a vychovatelky školní družiny, které jsou v jiné budově, jsou informovány podobným způsobem. Kontrolou záznamů lze doložit, že systém je pružný, informace jsou předávány včas, je zajištěna zpětná vazba.

Důvěrné informace o žácích i zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny.

Žákům jsou sdělení a instrukce předávány prostřednictvím třídních učitelů, někdy formou hlášení ve školním rozhlasu, případně vývěskou ve třídách na nástěnce.

Vzájemná informovanost školy a rodičů je zabezpečena prostřednictvím notýsků, žákovských knížek, třídních schůzek a formou ústních kontaktů, kdy rodiče mohou získat informace o vývoji žáka, zejména v době velké přestávky nebo po dohodě s vyučujícími v oboustranně vyhovujícím termínu. VP oznámil na zahajovací schůzce rodičů konzultační hodiny, během kterých mohou získat potřebné informace týkající se např. volby povolání. Poradit se mohou i žáci.

V Dotazníku pro rodiče bylo s informačními službami školy spokojeno 89,7 % rodičů. S poradenskými službami výchovného poradce bylo spokojeno 60,7% rodičů, neinformovanost o výchovném poradenství a nespokojenost vyjádřilo 22,5 % rodičů.

Informace nejsou vždy úplné, např. frekvence známek v ŽK (bod 3.4), sporadický výskyt pochval, nebo nesměřují ke všem rodičům (konzultační hodiny).

Ve styku s Pedagogicko-psychologickou poradnou jsou informace a jejich interpretace koordinovány výchovnou poradkyní. Místo Rady školy byla zřízena Rada rodičů. Jejím prostřednictvím mohou rodiče ovlivňovat život školy. Pravidelných porad se zúčastňuje ŘŠ.

Komunikaci se zřizovatelem, školským úřadem a dalšími institucemi ve městě velmi dobře zajišťuje především ředitel školy.

Škola pořádá besídky a vystoupení, na které je veřejnost zvána nejčastěji prostřednictvím letáčků. Ředitel prezentuje činnost školy často v místním i okresním tisku.

Informační systém školy je dobře propracován. Vedení školy podporuje různé formy komunikace. Je zajištěn přístup k informacím, kromě úplnosti ve sdělované klasifikaci rodičům a rovněž rodičům méně známé možnosti konzultací s výchovným poradcem. I přes uvedené výhrady lze systém ohodnotit jako funkční a vyhovující.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Předložená povinná dokumentace školy je vedena funkčně, v souladu s právními normami. V některých třídních výkazech chyběly údaje o datu uvedených změn. Vedením školy byla přijata opatření k odstranění těchto drobných nedostatků.

Povinná dokumentace je vedena na platných tiskopisech.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zprávu zpracoval ředitel školy a projednal na úvodní pedagogické radě. Kromě úvodního bodu o charakteristice školy jsou ostatní údaje uvedeny formou tabulek a výčtů, které zaslal škole školský úřad. Takto zpracovaná zpráva nepodává dostatečnou informaci o škole z pohledu ředitele a neobsahuje analytické údaje. Některé pasáže chybí (praxe pedagog. pracovníků), nebo jsou neúplné (odborná a pedagogická způsobilost). Uváděný údaj o počtu žáků s druhým stupněm z chování je v rozporu se závěry a údaji z pedagogické rady.

Výroční zpráva byla projednána poradou pracovníků. Dílčím způsobem nepostihuje úplně a pravdivě všechny oblasti dle zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona č. 139/1995 Sb. § 17e, odst. 2, 3 a 4.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené z normativu ŠÚ i prostředky přidělené MÚ jsou vynakládány efektivně ve prospěch žáků a vzdělávacího programu. Vedení školy má vypracované nutné požadavky na investiční a neinvestiční výdaje.

Provoz školy je dostatečně zabezpečen po stránce materiální i technické. Městský úřad ve Varnsdorfu velmi dobře spolupracuje s ŘŠ školy a napomáhá k zlepšování podmínek pro vzdělávání. V posledních letech byla provedena rekonstrukce některých částí školy (bod 4.1). Priority jsou stanoveny: fasáda, vymalování tříd, tělocvičny, šaten a v budově čp. 1800 oprava podlah. Závěr pravidelné kontroly hospodaření školy - poslední 20. 5. 1998 (bez závad). Příjem ze sponzorských darů je minimální, za poslední rok jsou to necelé dva tisíce korun.

Rozpočet školy umožňuje realizovat vzdělávací program školy. Přidělené prostředky jsou využívány efektivně, ve prospěch žáků.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola je umístěna ve dvou objektech, které byly postaveny na začátku století a v průběhu své existence byly několikrát rekonstruovány. V Seifertově ulici čp. 1650 je kromě tříd prvního stupně umístěna školní družina, stravovna, učebna pro výuku jazyků a učebna didaktické techniky, v suterénu šatny. K objektu patří tělocvična umístěná v bezprostřední blízkosti školy. Prostorové, tepelné i světelné podmínky jsou vyhovující.

V budově ve Sřelecké ulici čp. 1800 se nacházejí kmenové třídy druhého stupně, odborné učebny, dvě tělocvičny a aula. Ve sklepních prostorách byly dodatečně zřízeny šatny a školní dílna. Cvičná kuchyňka je umístěna mimo obě budovy v přízemí vily v těsné blízkosti školy. Podmínky pro ukládání pomůcek v kabinetech a zázemí pro zaměstnance jsou v obou budovách dobré.

Biskupské gymnázium umístěné v čp. 1800 má v současné době pronajaté čtyři učebny. Rovněž využívání některých společných prostor je obsaženo v nájemní smlouvě.

Přes finančně náročné opravy, které zřizovatel ve škole uskutečnil v posledních letech (moderní automatická plynová kotelna, rekonstrukce osvětlení, auly, chodeb a sociálního zařízení), jsou v technickém stavu obou budov dost podstatné závady. V hlavní budově ostře kontrastuje vzhled školní dílny a některých tříd - poškozená malba, oprýskané sokly, zčernalé parkety, starý, odřený, mnohokrát opravovaný nábytek (často nevyhovující antropometrickým požadavkům), staré koberce na prvním stupni - s reprezentativními chodbami a reprezentativní aulou, velkoryse řešeným sociálním zařízením a některými odbornými učebnami. Novými stoly a lavicemi bylo zatím vybaveno jen několik málo učeben. Z hlediska bezpečnosti žáků je na závalu v čp. 1650 poškozená venkovní omítka a poškozené oplocení.

Zlepšení tohoto stavu se musí stát v příštích letech prioritou.

Technické vybavení školy je funkční a je využíváno. Škola disponuje dvěma jazykovými učebnami vybavenými novým nábytkem a učebnou výtvarné výchovy. Nadstandardně jsou učebními pomůckami a audiovizuální technikou vybaveny odborné učebny přírodopisu (nový nábytek), chemie, fyziky (zde žákovský nábytek nevyhovuje) a cvičné kuchyňky. Učebna výpočetní techniky má dvanáct žákovských pracovišť zapojených do sítě, jeden řídicí počítač a dostatečný počet periferních zařízení (tiskárny, scanner). Také SW vybavení je nadstandardní, plně umožňující výuku volitelného předmětu informatika.

Ostatní předměty a zvláště 1. stupeň nemají tak dobré zázemí. Vyučující jsou nuceni si mnohé pomůcky zhotovovat sami.

V každé školní budově je vyučujícím k dispozici jedna kopírka.

Rozsáhlý školní pozemek se nachází nedaleko školy a je využíván k výuce pěstitelství.

Na 1. stupni se škola vybavuje ucelenými řadami učebnic z nakladatelství Prodos a Alter. Zatím chybí učebnice pro hudební výchovu, více procvičovacího materiálu, dětské encyklopedie a populárně naučná literatura, jazykové příručky, vyučující nemají např. ani jeden výtisk nových Pravidel českého pravopisu, na 2. stupni nemají žáci k dispozici atlasy, nové učebnice Pěstitelství a hudební výchovy.

Vzhledem k počtu žáků má škola odpovídající prostorové podmínky. Vybavení audiovizuální a výpočetní technikou je na velmi dobré úrovni. Vybavení většiny odborných

učeben učebními pomůckami a většinou i nábytkem je nadstandardní. Nedostatečné je vybavení potřebnými jazykovými příručkami, atlasy, procvičovacími materiály, radiomagnetofony apod. Fond učebnic se postupně doplňuje.

Závady v technickém stavu a ve vybavení většiny kmenových učeben jsou závažné a vyžadují urychlené řešení.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Třídy se řídí 45minutovými vyučovacími hodinami. Podle potřeby výuku v blocích občas využívá první ročník (ZŠ). Relaxační chvílky během výuky zařazují převážně v nižších ročnících.

Při stavbě rozvrhu hodin musí vedení školy vycházet ze skutečnosti, že odborné učebny jsou společné se žáky gymnázia a že sedm vyučujících zajišťuje výuku na obou školách. Z uvedených důvodů je těžké vyhovět didaktickým zásadám při stavbě rozvrhu. Nevhodně jsou zařazeny např. Ch, D a to na odpoledne nebo na konečné hodiny dopoledního vyučování.

V oblasti psychohygieny nerespektuje rozvrh hodin vyhlášku o ZŠ, protože někteří žáci 4. ročníků mají jeden den v týdnu 6 vyučovacích hodin v jednom sledu (protokol).

Učebny školy jsou vybaveny převážně starším nábytkem, mnohdy velmi poškozeným. Závažným nedostatkem jsou značně poškozené podlahy v některých třídách, kde hrozí nebezpečí úrazu. Šatny v suterénu hlavní budovy jsou stísněné, špatně větrané, totéž platí o dílnách, ve kterých jsou v havarijním stavu keramické obklady, které mohou vážným způsobem ohrozit zdraví žáků. Velkou tělocvičnu nelze větrat. Světelné a tepelné podmínky jsou ve dvou tělocvičnách vyhovující. V době inspekce byla nízká teplota v tělocvičně v Seifertově ul. - žáci zde několik dní necvičili.

Kapacita sociálních zařízení je dostačující. V hlavní budově došlo k modernizaci a jejich stav je nadstandardní. V kmenových třídách je zavedena tekoucí voda, v některých třídách (IX. A) je značně poškozená malba a emailové nátěry.

Estetický vzhled většiny učeben je na dobré úrovni. Kladem je vybavení tříd závěsy na oknech. Velice příznivým dojmem působí chodby školy, úprava i výzdoba. Vše je v harmonii s architektonickým řešením budovy. Totéž platí o estetické úpravě okolí školy. Chodby školy by mohly být využívány pro relaxaci a oddechové činnosti.

Pitný režim v době vyučování a přestávek škola na druhém stupni nezajišťuje. Pro stravující žáky je zajištěn nápoj ve školních stravovnách.

Prostory školy jsou řádně uklizeny.

Nebezpečí úrazu hrozí v zadním traktu budovy prvního stupně, kde padá omítka a je povalený kovový plot.

Společné prostory školy kromě suterénu jsou velmi hezké. Stav některých učeben a jejich vybavení přímo ohrožují zdraví žáků. Rozvrh nerespektuje vždy didaktické a psychohygienické zásady. Celkově tato oblast vyžaduje zvýšenou pozornost a vzhledem k uvedeným závadám ji lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

Hodnocení hodin vychází z provedených hospitací a je hodnoceno sedmistupňovou hodnotící škálou:

1-vynikající, 2-nadprůměrná, 3-spíše nadprůměrná, 4- průměrná, 5- spíše podprůměrná, 6- podprůměrná, 7- nevyhovující hodina.

Celkem bylo hospitováno v 54 hodinách.

	Počet hospitací	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>
<u>1. stupeň</u>	12	2	-	4	4	2	-	-
<u>2. stupeň</u>	42	3	10	11	5	8	4	1
Celkem	54	5	10	15	9	10	4	1

1. stupeň

1. - 2. ročník

V pečlivě připravených hodinách byly použity netradiční metody, které odpovídaly věku, schopnostem a individuálním zvláštnostem žáků. Využitím celého prostoru třídy, začleněním her, zpěvu a tanečních rytmických prvků s doprovodem hudby byla příznivě ovlivňována aktivita a pozornost žáků. Pozitivní v činnosti vyučujících bylo využití průběžné motivace žáků a časté hodnocení pochvalou. V těchto vynikajících hodinách byla přátelská atmosféra, žáci spolupracovali bez zábran. V hodině s klasickou stavbou, vedenou frontálně nebyly využity podnětější pracovní metody, které by žáky aktivizovaly, nebyla zařazena magnetofonová nahrávka, která by hodinu oživila. Ani zařazení relaxačního cvičení neodstranilo pasivitu žáků. Kladem byla celkově dobrá úroveň zmechanizovaného hlasitého čtení, záporem všeobecné monotónní a nevýrazné čtení.

V zajištění a průběhu výuky ve třídách 1. stupně se vzdělávacím programem Základní škola převažují pozitiva.

3. - 5. ročník

Ve 3. - 5. ročníku dobíhá výuka podle vzdělávacího programu Obecná škola. Vyšší počty žáků ve třídách, personální změny, ke kterým v průběhu let na škole došlo, nedostačující vybavenost potřebnými pomůckami, nedostatek dětských encyklopedií, naučné literatury i dalších učebních pomůcek, ale i nepochopení základní filozofie Obecné školy (např. tvořivě orientované pojetí výuky), způsobily odklon od proklamovaného vzdělávacího programu. Potvrdila to téměř většina navštívených hodin. Z rozhovoru s učitelkami vyplynulo, že se nezúčastnily seminářů a školení pořádaných k obecné škole, žádná z nich neabsolvovala vzdělávání v oblasti tvořivé dramatiky.

Ve většině hodin převažovaly frontální metody práce s celou třídou, chyběla diferencovaná výuka s ohledem na individuální tempo a schopnosti žáků. Zvolené metody většinou neskýtaly možnosti pro individuální přístup k žákovi, nepodporovaly spontánnost a možnost sebevyjádření, sebeuplatnění. Absence prvků tvořivé dramatiky jako metody učení, zařazování relaxačních chviliek, ale i nedostatek motivace měly vliv na klesající aktivitu a únavu žáků.

Z pomůcek se využívaly především sešity a učebnice, v jedné třídě kartičky, málo využitá byla tabule. Jedna z hodin byla charakterizována střídáním společných činností se samostatnou prací, v další se vyskytovaly chyby v odborném i metodickém vedení (převážná část hodiny byla věnována samostatné práci žáků bez předchozí přípravy).

Kladem hodin *literatury* bylo zařazení přípravné fáze čtení a důraz na výrazné čtení, v jedné hodině využití regionálních pověstí a v další uplatnění mezipředmětových vztahů.

V *prvouce* žáky zaujala skupinová práce, při které si žáci osvojovali nové poznatky praktickými činnostmi. Prokázali schopnost komunikovat a spolupracovat ve skupině.

Hodiny *přírodovědy* s převažujícím frontálním způsobem práce byly efektivní tam, kde byly využity pomůcky. Žáci tak byli částečně vedeni k tvorbě vlastních závěrů a měli více prostoru k procvičení učiva. V opačném případě pozornost a aktivita žáků klesala.

Materiální zajištění ani způsob výuky neumožňují zdárné plnění vzdělávacího programu Obecná škola. Vzhledem k výše uvedeným zjištěním, s kterými bylo vedení školy seznámeno, je nutné co nejrychleji přijmout účinná opatření a následně realizovat nápravu.

2. stupeň

Český jazyk

System výuky je koordinován prostřednictvím předmětové komise, kterou vede zkušená vyučující. Jsou určeny učebnice, stanovena úprava sešitů, koordinovány a analyzovány kontrolní práce. Vyučující uvažují o změně čítanek. Zjevně nevyhovující je užívání jazykových učebnic, ve kterých ještě nejsou zachyceny změny pravopisu z roku 1993. Další pomůcky a jazykové příručky jsou k dispozici v omezeném množství, nová Pravidla českého pravopisu jsou pouze pro vyučující.

Většina hospitovaných hodin byla dobře promyšlená a efektivní. Převážně se vyučuje frontálně. V nižších ročnících jsou respektovány odlišnosti žáků s poruchami učení. Žáci jsou při výuce ukázněni, rozdílně aktivní. Dosahované výsledky učení jsou spíše podprůměrné, neboť velká část žáků přechází po prvním stupni na víceleté gymnázium. Ve vyšších ročnících vyučující důsledně nevyžadovali spisovné vyjadřování, malý důraz kladli na komunikativní složku jazyka. ČŠI hodnotila hospitované hodiny jako nadprůměrné, některé jako spíše podprůměrné.

Celkově lze průběh výuky jazyka českého a zajištění hodnotit jako průměrné.

Občanská výchova, dějepis, zeměpis

Vyučující těchto předmětů jsou soustředěni do jedné předmětové komise.

Pro výuku *občanské výchovy a dějepisu* mají k dispozici dostatek pomůcek a učebnic, kromě učebnic občanské výchovy. Hodiny byly vesměs velmi dobře připravené a dobře strukturované. Důraz je kladen na aktivní práci žáků. Zařazeny jsou různé formy práce - ve skupinách, individuální apod. Žáci jsou motivováni, mají možnost zažít radost z vyřešení úloh. Téměř vždy je zařazeno závěrečné shrnutí učiva.

Atmosféra v hodinách byla pozitivní, žáci ukázněni. Učitelé uplatňují svoji přirozenou autoritu, respektují osobnost žáků. Vedené sešity jsou kontrolovány, zápisy jsou přiměřené.

Pouze 12 % hodin *zeměpisu* je zajišťováno vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Škola nemá k dispozici odbornou učebnu, takže výuka probíhá v kmenových třídách.

Během zhlédnutých hodin, kdy byli žáci zahlceni příliš velkým množstvím faktů, neměli k dispozici atlasy a museli pracovat pouze s nástěnnou mapou, se objevovala nekázeň. V hodinách chybělo hodnocení, případně klasifikace, nezbyval čas na celkové shrnutí učiva. Pozitivní byly snahy o zapojení všech žáků do aktivní spolupráce, hledání souvislostí a kladení otázek, které oživovaly znalosti z předcházejících let. Žáci prokázali dobré návyky při orientaci na nástěnné mapě.

Výuka občanské výchovy a dějepisu významně přispívá k formování osobností žáků. Hospitované hodiny byly efektivní a lze je hodnotit jako nadprůměrné.

Vzhledem k omluvené absenci učitelky, která vyučuje deset hodin zeměpisu ze šestnácti, které se na škole týdně učí, nehodnotíme celkovou úroveň výuky zeměpisu.

Matematika

Většinu hodin matematiky (87 %) vyučují učitelé s pedagogickou způsobilostí, ale bez způsobilosti odborné, což ale nemá negativní dopad na odbornou úroveň výuky. Vyučující se vyjadřují věcně správně a pro výklad je charakteristický důraz na logické souvislosti. V některých třídách jsou nároky příliš vysoké a neodpovídají intelektovým schopnostem žáků.

Podprůměrná je úroveň hodin po stránce metodické. Výuka je jednotvárná, chybí skupinová či samostatná práce s vypracovaným systémem hodnocení a následné klasifikace, téměř se nevyužívá numerických rozcviček. Pracuje se tempem podle průměru třídy, bez konkrétního diferencovaného zaměření vynikajících, případně prospěchově slabších.

Kvalitní je systém poznámek s využitím sešitů školních, domácích a cvičných. Pečlivě opravované a jednoznačným způsobem hodnocené čtvrtletní práce mají dostačující náročnost.

Výuka matematiky má po odborné stránce velmi dobrou úroveň, metodicky průměrnou. Diferenciace podle schopností žáků a častější zařazování numerického procvičování by výuku zkvalitnilo.

Fyzika, chemie, přírodopis

Výuku fyziky, chemie a přírodopisu zajišťují ve škole zkušení učitelé, odborně a pedagogicky způsobilí. Škola disponuje velmi dobře vybavenými a esteticky velmi dobře upravenými odbornými učebnicemi. Vyučující mohou používat televizi s videem, snímávací kameru, meotar a velké množství dalších pomůcek. V chemii je navíc k dispozici laboratoř s váhovou. Bohatě materiální a technické vybavení je využíváno. Během roku žáci absolvují i několik laboratorních prací. Pravidelná je účast v olympiádách. Okresní kola chemické olympiády škola dokonce po několik let organizuje.

Až na jednu zhlédnutou hodinu byl patrný určitý stereotyp a menší nápaditost ve využívání různých metod práce. Kladem bylo využití mezipředmětových vztahů a výchova k ekologickému myšlení. Vyučující kladou důraz na správné a odborně přesné vyjadřování. Žáci na kladené otázky odpovídají v celých větách. Prováděné pokusy, pozorování a příklady z praxe přibližují žákům probíranou látku. Závěrečná shrnutí jsou, s výjimkou hodiny přírodopisu v IX. A, příliš dílem učitelů a nedávají objektivní obrázek o stupni zvládnutí učiva žáky.

Poznámky v sešitech jsou vedeny přehledně a jsou učiteli pravidelně kontrolovány. Žáci mají schválené učebnice, se kterými pravidelně pracují.

Výuka fyziky a chemie je spíše nadprůměrná. Na začátku školního roku je nutné provést a zaznamenat do třídních knih poučení žáků o bezpečnosti práce při hodinách fyziky a chemie. Při výuce přírodopisu výrazně převažují pozitiva.

Německý jazyk

Výuku zajišťují vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti pro 2. stupeň základní školy. Pro jejich práci je charakteristický přátelský přístup k žákům, velmi dobrá příprava na vyučování a funkční systém poznámek. Domácí úkoly jsou zadávány s dostatečnou frekvencí a jsou důsledně opravovány.

Zhlédnuté hodiny měly velmi rozdílnou skladbu i úroveň. Některé byly z velké části vedeny v německém jazyce, žáci byli schopni reagovat i na velmi rychlou mluvu. Často se střídaly formy práce - píseň, práce s magnetofonovou nahrávkou (poslech, nácvik správné výslovnosti), samostatná práce, práce se slovníčkem a učebnicí. Některé byly vedeny

jednotvárně, bez nápadu. Výrazné rozdíly byly také v aktivitě žáků a v prokázaných vědomostech.

Při výuce německého jazyka jsou pozitiva a negativa vyučovacího procesu v rovnováze.

Anglický jazyk

Ve 4. - 8. ročníku zvolily vyučující jeden titul v několika dílech (Cambridge English for Schools) s pracovním sešitem. Do pracovních sešitů žáci nesmějí psát, používají proto průhledné fólie. Devátý ročník pracuje s jinou učebnicí. Jazyková učebna je vybavena audiovizuální technikou, ale znatelná je absence slovníků a dalších materiálů.

Výuku anglického jazyka zajišťují tři vyučující, jedna odborně i pedagogicky způsobilá a dvě studující. V navštívených hodinách převládala frontální výuka s realizací cvičení podle učebnice a případným poslechem magnetofonu. Společným kladem bylo kvalitní jazykové zázemí učitelů, dobrá příprava na hodinu, systematická kontrola s důrazem na zpětnou vazbu. Komunikace v cizím jazyce směřovala od učitele k žákovi, nebyly zařazeny přirozené formy vzájemné komunikace mezi žáky.

Mimořádné znalosti i zájem o jazyk prokázali žáci na 1. stupni. Žáci se umí rychle soustředit a orientovat na splnění úkolů, většina dokáže při řešení úkolů účinně spolupracovat. Hodiny byly z větší části vedeny v anglickém jazyce, žáci dokázali na učitelovy pokyny správně reagovat.

Nižší úroveň vědomostí a dovedností prokázali žáci na 2. stupni. Mnozí mají potíže se správnou výslovností, s obtížemi tvořili i jednoduché věty. Zvýšené nároky klade na vyučující příprava a organizace vzdělávacího procesu v 9. ročníku. V jedné skupině jsou soustředěni žáci ze dvou tříd s rozdílnou úrovní vědomostí (jedna třída začala s výukou cizího jazyka o rok později). Pro lepší motivaci je vhodné i na 2. stupni výuku založit na tvořivé hře, více pozornosti věnovat osvojování správné výslovnosti a konverzaci.

Podmínky pro výuku anglického jazyka a zhlédnuté hodiny jsou celkově hodnoceny jako průměrné, na 1. stupni spíše nadprůměrné.

Hudební výchova

Pro výuku hudební výchovy nemá škola odbornou učebnu. Hodiny probíhají ve kmenových učebnách, což je náročné na stěhování pomůcek. Vyučující přenáší elektronické klávesy a v omezeném množství jednoduché rytmické nástroje. Ve škole je k dispozici piano. Žáci učebnice nemají, pro potřeby zpěvu nosí vyučující zpěvníky nebo namnožený notový materiál.

Výuka v nižších ročnících je zaměřena na pěvecké a rytmické činnosti žáků. Ve vyšších ročnících jsou zdůrazňovány mezipředmětové vztahy, převažují činnosti poslechové a informativní z oblasti dějin hudby a umění. Při tomto systému je vlastní tvořivá práce žáků ve vyšších ročnících minimální, značnou část hodiny zabere výklad učitele.

Celkově lze zajištění a organizaci hodin hudební výchovy hodnotit jako průměrné.

Rodinná výchova

Výuku předmětu zajišťují dvě vyučující. Kromě učebnic vydaných v roce 1992 a několika videokazet nemají k dispozici další materiál. V 7. - 9. ročníku škola oddělila výuku chlapců a dívek, přestože pro pravidelné dělení není důvod a osnovy doporučují oddělené vyučování jen u některých témat. Hospitacemi, kontrolou zápisů v třídních knihách a tematických plánů v 6. a 7. ročníku bylo zjištěno, že nejsou plněny osnovy (protokol).

Navštívené hodiny nebyly dobře připravené a promyšlené, působily dojem improvizace a jejich efektivita především z hlediska činnosti žáků byla nízká. Vyučující použily jako jedinou

metodu výklad a rozhovor s celou třídou. Nedostatečná motivace a jednotvárnost vedly k tomu, že pozornost i aktivita žáků postupně klesaly.

Osnovy Rodinné výchovy v 6. a 7. ročníku nejsou plněny, k plnění v 8. ročníku jsou výhrady. Pojetí výuky tohoto předmětu neodpovídá vzdělávacímu programu Základní škola. Celková úroveň výuky je spíše podprůměrná. Tento stav vyžaduje urychlené řešení.

Volitelné předměty, praktické činnosti a pracovní vyučování

Výuka volitelného předmětu *informatika* je zajištěna externím učitelem, odborníkem a nadstandardním materiálním vybavením. Výuka je promyšlená. Maximum je věnováno praktickým činnostem. Žáci pracují individuálně, každý na svojí disketě, jsou kontrolováni. Mohou zvolit svoje pracovní tempo. Dosahované dovednosti a znalosti jsou na vysoké úrovni.

V 6. až 9. ročníku škola vyučuje předmět *praktické činnosti a pracovní vyučování*. Ředitel školy, v souladu s Poznámkami k učebnímu plánu, organizuje výuku podle podmínek školy. Třídy jsou děleny na skupiny, aby byla zajištěna bezpečnost žáků a ochrana jejich zdraví.

Pěstitelství vyučuje pedagog bez odborné způsobilosti. V období vhodných povětrnostních podmínek získávali žáci pracovní dovednosti při pěstitelských činnostech na školním pozemku - ověřeno zápisy v třídních knihách. Všechny zhlédnuté teoretické hodiny, probíhající v kmenových třídách, byly evidentně poznamenány nedostatečnou přípravou vyučujícího. Frontální stereotypní způsob, absence aktivizujících metod a pomůcek, učitelem čtené učivo ze zastaralých učebnic z roku 1981 a 1982, následné diktování a opisování textu žáky do sešitu řadí hodiny *Pěstitelství* k hodinám podprůměrným, výrazně nevyhovujícím, se silnými nedostatky.

Technické práce a pracovní vyučování jsou vyučovány pedagogicky a odborně způsobilým vyučujícím. Všechny zhlédnuté hodiny probíhaly v dílně. Byly výborně připravené, vyučující žákům radil a pomáhal, žáci se na práci soustředili. Nechyběl technický náskok a finální výrobek. Žáci jsou vedeni k správnému zvládnutí pracovních postupů, zacházení s náradím a ekonomickým zacházením s materiály. Práci ztěžuje malý prostor obtížně větratelné dílny a nevyhovující stav náradí.

Výuka volitelného předmětu informatika, technické práce a pracovní vyučování a předmět praktické činnosti jsou velmi efektivní, systém a průběh výuky lze označit jako velmi dobře fungující. Výuka předmětu pěstitelství vyžaduje okamžité řešení.

Tělesná výchova. Sportovní výchova - volitelný předmět

Výuka uvedených předmětů je zajištěna vyučujícími, z nichž pouze 29 % má pedagogickou a odbornou způsobilost. Vyučující bez příslušné odborné způsobilosti, který vyučuje všechny hodiny TV hochů, je ale trenérem lehké atletiky a míčových her a výuku zajišťuje výborně. Výuka probíhá podle plánů, které vyčerpávajícím způsobem vyučující plní - ověřeno zápisy v třídních knihách. Zhlédnuté hodiny měly promyšlenou strukturu a byly vedeny efektivně. V žákovských knížkách chybí klasifikace i hodnocení předmětu tělesná výchova. Žáci dosahují v soutěžích řady úspěchů.

Výuka tělesné výchovy a volitelného předmětu sportovní výchova má velice dobrou úroveň, hodiny jsou efektivní.

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova je svěřena vyučujícímu bez příslušné odborné způsobilosti. Hodiny byly pečlivě připravené, žáci pracovali se zaujetím, mohli uplatnit svou fantazii. Při minulých vyučovacích hodinách zvolené techniky a materiál často neodpovídaly věku a nárokům kladeným na výuku tohoto předmětu (pastelky, formát A5).

Celkově lze zhlédnuté hodiny a zajištění výuky výtvarné výchovy ve škole hodnotit jako průměrné.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Během inspekce neprováděli inspektoři ČŠI žádná evaluační testování vědomostí a dovedností žáků. Na základě zjištění v hospitovaných hodinách lze konstatovat, že vědomosti, dovednosti a návyky žáků závisely na struktuře třídy. Velmi dobrá aktivita žáků a výsledky byly ve třídách prvního stupně. Písemné a grafické práce měly na 1. stupni příkladnou úroveň, na 2. stupni byly celkově spíše nadprůměrné. Ve většině tříd žáci umí správně formulovat závěry, jsou vedeni k přesnému a jednoznačnému vyjadřování, na otázky odpovídají celou větou. Nižší úroveň komunikativních dovedností byla zaznamenána ve třídě IX. B.

Určitým ukazatelem úrovně výsledků učení může být zařazení bývalých žáků školy a jejich zatím bezproblémové uplatnění na středních školách a učilištích.

V dotazníku pro rodiče vyjádřilo 73,6 % rodičů spokojenost s úrovní znalostí svých dětí a jejich rozsahem.

Vzhledem ke třem na škole probíhajícím rozdílným vzdělávacím programům lze celkově vědomosti, dovednosti a návyky hodnotit jako průměrné, kdy pozitivní a negativní jsou v rovnováze.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Základní pravidla, kterými se řídí život školy, jsou deklarována v řádu školy. Byla projednaná pedagogickou radou. Jedna část obsahuje řád pro učitele. Druhá část určená žákům má formu příkazů a zákazů a nezohledňuje Úmluvu o právech dítěte. Obsahuje všechny předepsané části. Je zde zakotveno i ustanovení o zákazu nošení, distribucí a užívání návykových látek. Tuto stránku sledují všichni vyučující a podchycuje výchovný poradce, který je současně koordinátorem drogové prevence. Škola uskutečnila ve spolupráci s čtrnáctidenníkem Hlas severu ve vyšších třídách základní školy anketu. Cílem bylo zjistit, kolik žáků se už setkalo s drogou. Z průzkumu vyplynulo, že 14 % žáků již zkusilo drogu a 2 % z dotázaných užívají drogu častěji. Vzhledem k pubertálnímu věku lze výsledky do určité míry brát s rezervou. Zpracovaný Minimální plán drogové prevence uvádí výsledky ankety a stanovuje v obecné formě priority v oblasti drogové prevence ve škole. Konkrétní akce, které škola hodlá uskutečnit, plán neobsahuje. V říjnu se uskutečnilo jednání s rodiči šesti žáků, kteří se dostali do styku s drogou.

Škola se rovněž snaží v zárodku zasahovat proti projevům šikany.

Mezi problémy, se kterými se škola musí vypořádat, patří záškoláctví. Pokud nepomůže jednání s rodiči, spolupracuje škola se školskou komisí a následně s přestupkovou komisí.

Žáci jsou vedeni k dodržování stanovených pravidel a většinou je respektují, jsou vedeni k šetrnému zacházení se společným majetkem. K záměrnému poškozování dochází zřídka.

Chování žáků vůči dospělým bylo kultivované, vzájemné vztahy přátelské. V dotaznících 66,9 % rodičů posuzovalo kladně vztah většiny učitelů k žákům, 9,4 % rodičů vzájemné vztahy nedovedlo posoudit. S nespokojeností vyjádřenou jmenovitě, (3,8 % rodičů), byl ředitel školy seznámen.

Počet snížených stupňů z chování v loňském roce byl dost vysoký: druhý stupeň obdrželo 33 žáků, třetí stupeň 10 žáků. Snížené známky byly uděleny především za zameškané neomluvené hodiny a za nepořádnost.

Vlastní pravidelné mimoškolní aktivity škola sama žákům nenabízí, ale spolupracuje s místním Domem dětí a mládeže. Výhledově je v plánu stavba víceúčelového hřiště na školním dvoře.

Chování žáků je na dobré úrovni, sociální klima školy je vyrovnané. Při řešení záškoláctví a problémového chování škola spolupracuje s rodiči a příslušnými institucemi. Školní řád je založen na zákazech a příkazech.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Funkce výchovného poradce je rozdělena mezi dvě zkušené vyučující. Obě nesplňují předpoklady kvalifikace výchovných poradců - vyhláška MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Postupují podle plánů schválených ředitelem školy. S odlišnou náplní své práce jsou vzájemně seznámeny.

Na prvním stupni podchycuje VP ve spolupráci s třídními učiteli žáky se zdravotním postižením. Písemný požadavek na vyšetření zasílá na PPP a po stanovení diagnostiky konzultuje doporučené metody vzdělávacího a výchovného působení s třídními učiteli a v rámci metodického sdružení. Popsaná činnost je prokazatelně doložena. Po vyšetření žáků není doporučena ambulantní péče realizována.

Na druhém stupni VP věnuje pozornost především oblasti volby dalšího studia. Rodiče přítomní na zahajovací schůzce rodičů byli informováni o konzultačních hodinách, ale informace se nedostala ke všem rodičům (výsledek dotazníků pro rodiče). Je vhodné tyto služby nabídnout účinnějším způsobem. Nástěnka s informacemi pro žáky a jejich rodiče v době kontroly chyběla. Uváděná individuální pomoc výchovného poradce žákům 6. - 9. ročníku, při řešení jejich osobních problémů, není dokladována.

Obě poradkyně sledují žáky s výchovnými problémy a žáky s neomluvenou absencí. Uvedené problémy řeší s rodiči, pokud není jednání přítomen ŘŠ, seznamují ho s výsledkem. Při opakování problémů spolupracují se sociální komisí MÚ nebo prostřednictvím kurátorky zajišťují nápravu.

Výchovné poradkyně se kromě porad výchovných poradců vzdělávají v oblasti protidrogové prevence a poznatky přenáší na ostatní vyučující. Poradkyně působící na druhém stupni je zároveň drogovým koordinátorem. Sleduje žáky ohrožené drogami a spolupracuje s rodiči, vyučujícími a kurátorkou.

Výchovné poradenství je zajištěno plánovitě. Předepsaná dokumentace je vedena, spolupráce s PPP je funkční. Žáci se s výchovnými poradci radí neformálně, většinou v průběhu dopoledne. Rodiče, kteří vědí o službách výchovných poradců, je využívají jen v souvislosti s rozhodováním při volbě dalšího vzdělávání svých dětí po ukončení povinné školní docházky, v některých případech při rozhodování o vstupu na gymnázium po ukončení pátého ročníku. Vzhledem ke zjištěným skutečnostem je nutné v oblasti výchovného poradenství hledat nové formy práce a zkvalitnit tak činnost.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Ve škole je vyučována na prvním stupni jako nepovinný předmět konverzace v anglickém jazyce a pro žáky 1. - 9. ročníku sborový zpěv a náboženství (společně se žáky gymnázia). Zájmové kroužky ve škole nepracují, v této oblasti škola spolupracuje s místním Domem dětí a mládeže.

Nadané žáky škola zapojuje v širokém rozsahu do předmětových soutěží a olympiád a může se pochlubit konkrétními výsledky. Rovněž široká je účast ve sportovních, výtvarných a pěveckých soutěžích. Nejlepší pak reprezentují školu při okresních soutěžích.

K rozvíjení estetických potřeb žáků jsou pořádány kulturní pořady v aule školy, literární pořady, koncerty apod. Na chodbě školy je umístěna stálá galerie, která je obměňována jednou ročně. Škola se prezentuje na veřejnosti při školních akademiích a různých vystoupeních.

Vzdělávací program školy je doplňován návštěvami muzea, knihovny, výstav atd.

Mimoškolní aktivity jsou zaměřeny především na talentované žáky. Nabídka nepovinných předmětů a zájmových aktivit nabízených školou je minimální.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny (ŠD). Slouží rodičům žáků 1. - 3. ročníků. Rodiče žáků vyšších ročníků na nabízenou možnost návštěvy ŠD nereagovali. Za pobyt ve ŠD je podle vyhlášky MÚ vybírán poplatek 30 Kč. Vybrané peníze slouží na nákup potřebných pomůcek a vybavení.

Výchovnou práci zajišťují dvě vychovatelky s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Ranní provoz je stanoven na dobu od 6:15 do 9:00 hodin a odpolední od 10:30 do 16:00 hodin.

Činnost ŠD se řídí ředitelem školy schváleným celoročním plánem, který je rozpracován do týdenních plánů. Program je zaměřen zejména na sportovně rekreační činnosti (plavání, bruslení, sáňkování, hry), tvořivé výtvarné aktivity a odpočinkové činnosti v místnostech ŠD. Při estetické úpravě všech prostorů ŠD se projevuje spolupráce i soutěžení obou vychovatelek, které svým nadšením umí zaktivizovat všechny děti. Práce vychovatelek je cílená, promyšlená a na dobré úrovni. Svědčí o tom pozorovaná spokojenost dětí.

Prostory školní družiny jsou dostatečně velké, světlé, tepelně zajištěné a dobře vybavené pro odpočinkové činnosti. Stoly a židle jsou již staršího data.

Stravování probíhá v téže budově.

Povinná dokumentace je vedena přehledně, na platných tiskopisech, v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 87/1992 Sb. o školních družinách a školních klubech.

Činnost školní družiny hodnotíme jako vynikající.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Na základě hodnocení jednotlivých kapitol této zprávy plní Základní škola své poslání, celkově na spíše nadprůměrné až průměrné úrovni. Rezervy jsou v oblasti účinnosti kontroly, plnění zvolených programů a výchovného poradenství. Prioritou je řešení závad technického stavu a vybavení školy.

Dodržování obecně závazných právních norem

- Došlo k porušení § 7 odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v souvislosti s neplněním osnov předmětu Rodinná výchova v 6. a 7. ročníku.
- Došlo k porušení § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb. o základní škole v souvislosti s překročením počtu hodin v jednom dni a v jednom sledu u některých žáků 4. ročníku.

Souhrnné výsledky zjištění a hodnocení:

- *škola má stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého vývoje a zpracovaná koncepce je zřetelná*
- *realizace učebních plánů je v souladu se vzdělávacími programy*
- *problémem je plnění učebních osnov v předmětu Rodinná výchova - viz protokol o kontrole*
- *učební osnovy vzdělávacího programu Obecná škola nejsou zdárně plněny*
- *doporučená ambulantní péče pro žáky s vývojovými poruchami učení a chování není realizována*
- *podmínky pedagogické a odborné způsobilosti splňuje 72 % učitelů*
- *odborné a pedagogické řízení školy je až na výjimky funkční, účinnost systému kontroly je průměrná*
- *vnitřní informační systém je dobře propracovaný, informovanosti rodičů je třeba věnovat více pozornosti*
- *závady v technickém stavu a ve vybavení jsou závažné a vyžadují urychlené řešení*
- *v sestavení rozvrhu hodin se vyskytují chyby - viz protokol o kontrole*
- *pitný režim na 2. stupni není zajištěn*
- *chování žáků je na dobré úrovni, sociální klima školy je vyrovnané*
- *školní řád neobsahuje demokratické prvky*
- *výchovné poradenství poskytuje služby v omezeném rozsahu*
- *nabídka nepovinných předmětů je minimální*
- *nabídka zájmových aktivit organizovaných školou je malá*
- *školní družina poskytuje výborné služby.*

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- ⇒ Reagovat na negativní zjištění.
- ⇒ Ve spolupráci se zřizovatelem urychleně řešit závady technického stavu a vybavení.
- ⇒ Pracovat na posílení pedagogické a odborné způsobilosti učitelského sboru.
- ⇒ Přijmout opatření, která by podpořila včasné odhalení nedostatků a následnou realizaci nápravy.
- ⇒ Pokračovat ve sledování záškoláctví a problémového chování žáků.
- ⇒ Žákům s poruchami učení a chování zajistit doporučenou ambulantní péči.
- ⇒ Zlepšit individuální práci s velmi nadanými a podprůměrnými žáky.
- ⇒ Doplnit vybavení kabinetu 1. stupně, provést obměnu učebnic českého jazyka tak, aby odpovídaly nové pravopisné normě, zajistit atlasy pro všechny žáky.
- ⇒ Provádět na začátku roku zápisy do třídních knih o poučení žáků o bezpečnosti při práci v odborných učebnách.
- ⇒ V souladu s Úmluvou o právech dítěte doplnit řád školy.
- ⇒ Do výroční zprávy zapracovat analytické a hodnotící prvky.
- ⇒ Nadále pokračovat v dobré práci Školní družiny.

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Mgr. Milena Sýkorová v. r.

členové týmu: Marta Dolinská v. r.

Mgr. Miroslav Hyška v. r.

Ing. Varja Paučková v. r.

V Ústí nad Labem dne 16. 12. 1998

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne 23. 12. 1998

razítko

Podpis ředitele:.....A. Foret v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	6. 1. 1999	066 7/99-4031
Školský úřad:	6. 1. 1999	066 8/99-4031
Rada školy: ---	---	---

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
28. 12. 1998	793/98	Bez připomínek a námitek.